

MONOPOLISTICKÁ KONKURENCE

www.eKoFun.cz

CHARAKTERISTIKY MONOPOLISTICKÉ KONKURENCE

Velký počet výrobců, jejichž výrobky jsou velmi blízké substituty
produkt je však diferencovaný

Velký počet firem způsobuje, že každá firma předpokládá, že její vlastní
rozhodování o výstupu a ceně, neberou ostatní firmy v úvahu

Monopolistická firma může být cenovým tvůrcem (hodně omezeně)

Křížová a cenová elasticita poptávky je značně vysoká (blízké substituty)

Neexistují žádné, nebo pouze malé bariéry vstupu/výstupu do odvětví

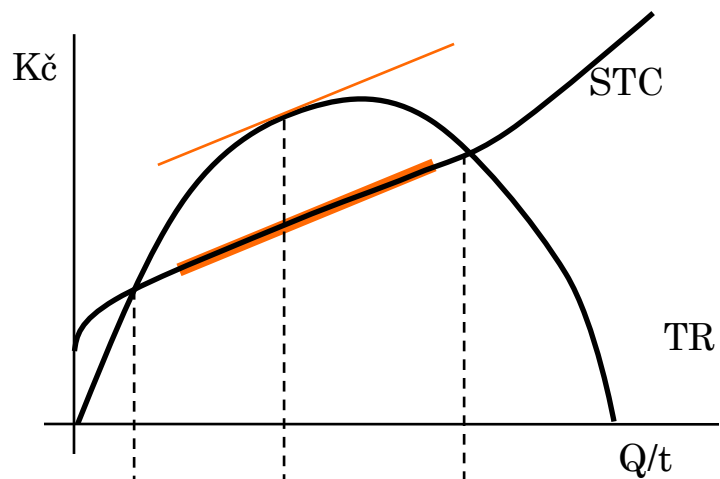
MAXIMALIZACE ZISKU V KRÁTKÉM OBDOBÍ

Individuální poptávková křivka je klesající a velmi elastická
sníží-li jedna firma cenu, vzroste prodané množství více než proporcionálně
zvýší-li cenu, přijde o hodně zákazníku (blízké substituty)

**Čím více má výrobek substitutů a čím více je firem na daném trhu
tím je individuální poptávková křivka elastičtější**

Při maximalizaci zisku firma vychází z podmínky $MR=MC$

Největší rozdíl mezi TR a TC, totožné směrnice (MR=MC)

TR a TC se protínají AR=AC a zisk je 0
Q₁ a Q₂

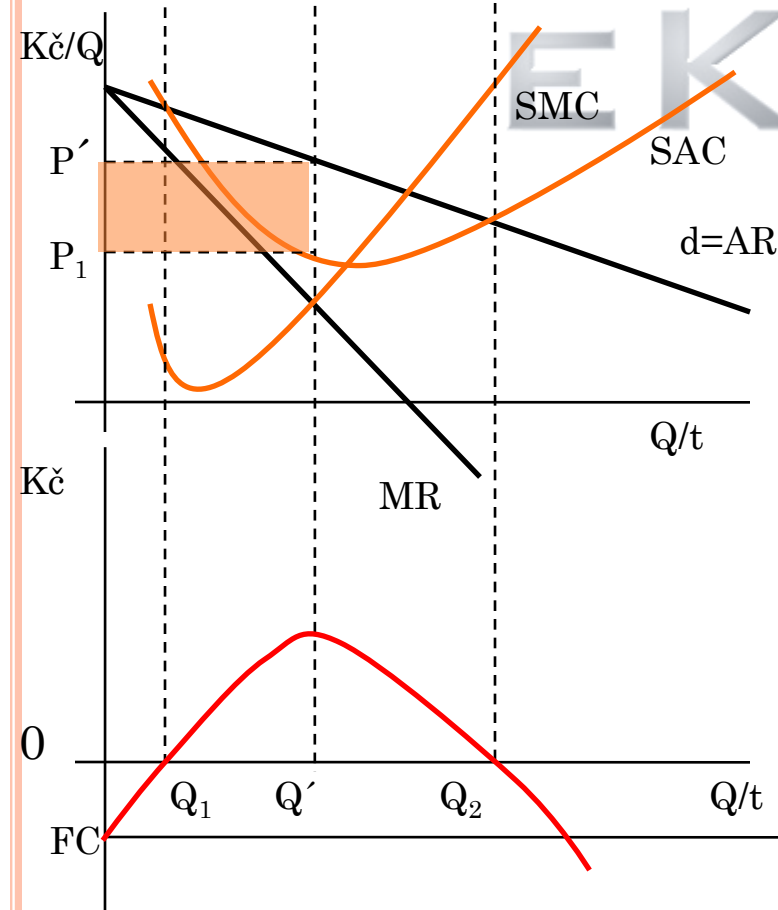
Q' množství při kterém firma max. zisk

Zisk je při výstupu=0 záporný ve výši FC

P' cena za kterou firma prodává optimální výstup (závisí na poptávce)

P₁ velikost průměrných nákladů (na jednotku produkce)

Jak velký je zisk?

Minimalizace ztráty pokračováním ve výrobě

Výrobky nejdou na odbyt a TR klesnou pod TC

$$TR > VC \text{ resp. } P(AR) > AVC$$

Část příjmů převyšuje variabilní náklady, tedy z části můžeme financovat FC

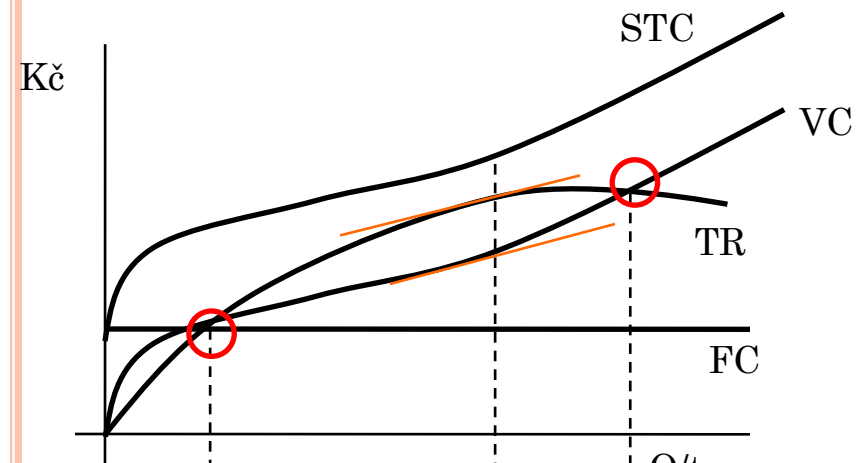
Bod uzavření firmy

$$TR < VC \text{ resp. } P(AR) < AVC$$

Pokračování ve výrobě pouze bude prohlubovat ztrátu

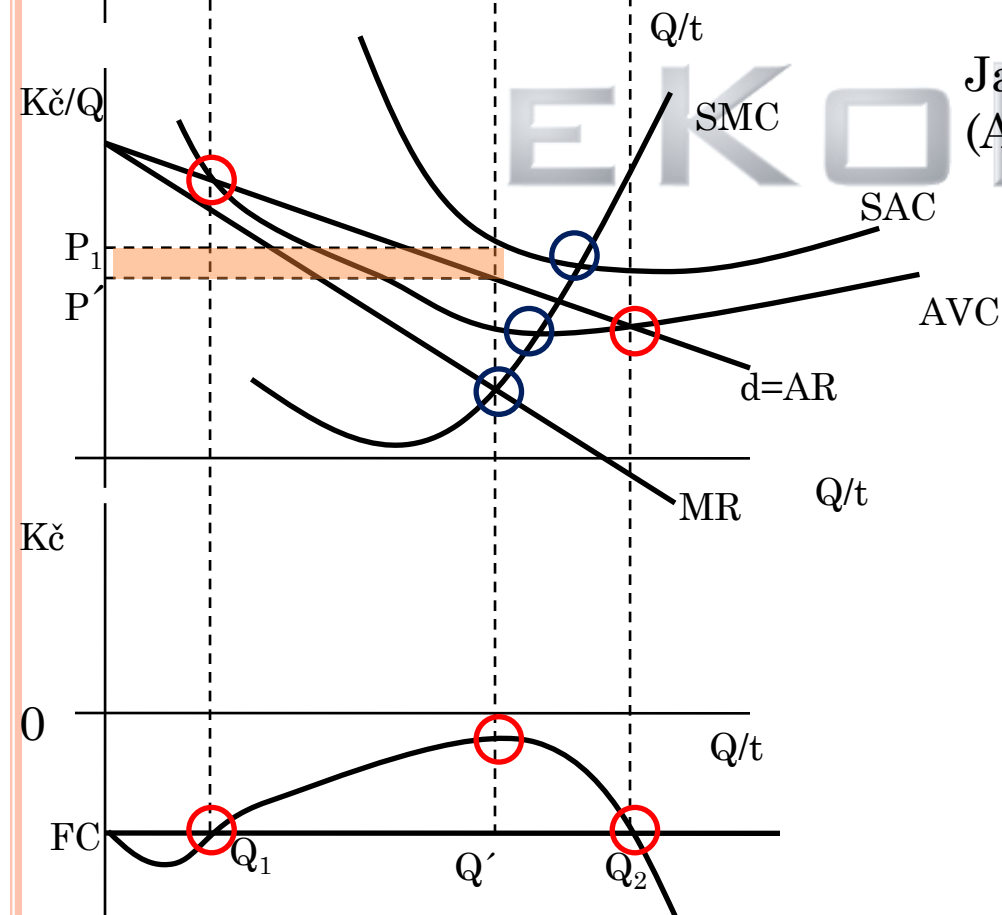
Firma odvětví opouští, nebo zůstává(nevyrábí) a vyčkává na zlepšení podmínek

Největší rozdíl mezi TR a VC je když mají stejné směrnice (ale MR se neprotíná s AVC!) pro P' a Q' , ztráta je minimální

VC protínají TR znamená, že platíme pouze FC a $AVC=AR$ pro Q_1 a Q_2

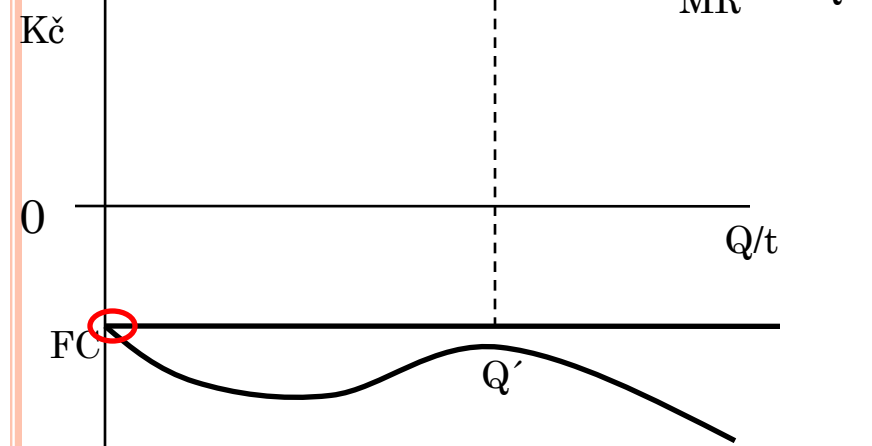
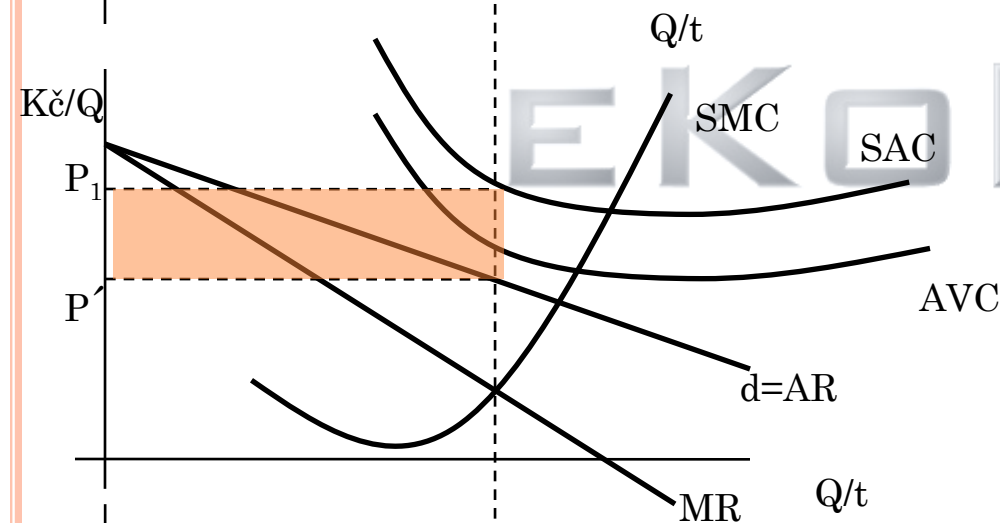
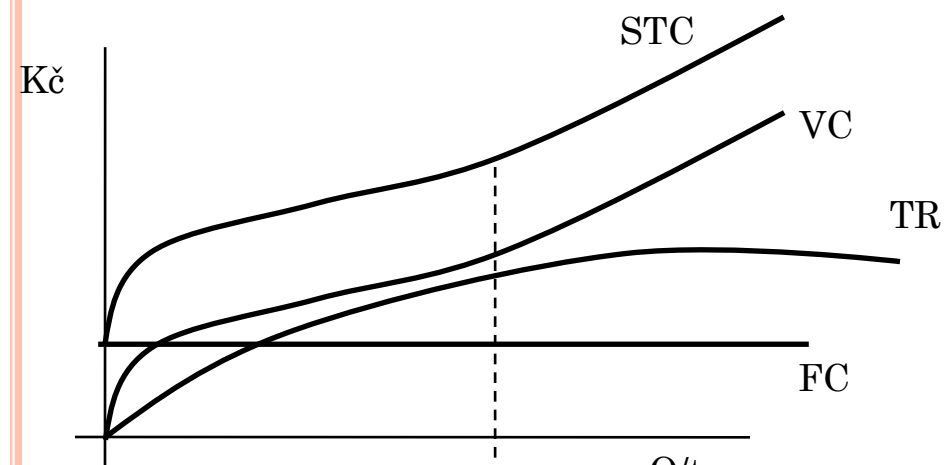
Jak velká je ztráta? $(AR-SAC) \cdot Q$

TR je pod VC i STC

SAC, AVC musí být nad AR

**Firma minimalizuje ztrátu
když nevrábí**

EKO FUN

MAXIMALIZACE ZISKU V DLOUHÉM OBDOBÍ

Firmy v krátkém období realizují zisk

Impulz pro vstup nových firem

Tržní poptávku poté zabezpečuje více firem

Připadá menší část trhu - posun individuální poptávkové křivky doleva
(více firem, blízké substituty, **nová křivka je více elastičtější**)

Poptávková křivka se bude posouvat dolů tak dlouho, dokud se $P=LAC$

Firmy budou realizovat ekonomickou ztrátu

nejméně efektivní začnou odcházet z trhu

Bude se zvětšovat tržní podíl jednotlivých firem

Posun individuální poptávkové křivky doprava

Méně elastická

Bude se posouvat tak dlouho než $P=LAC$

Tendence k nulovému ekonomickému zisku

Produkt je odlišný - všechny firmy nemusí v dlouhém období realizovat nulový ekonomický zisk

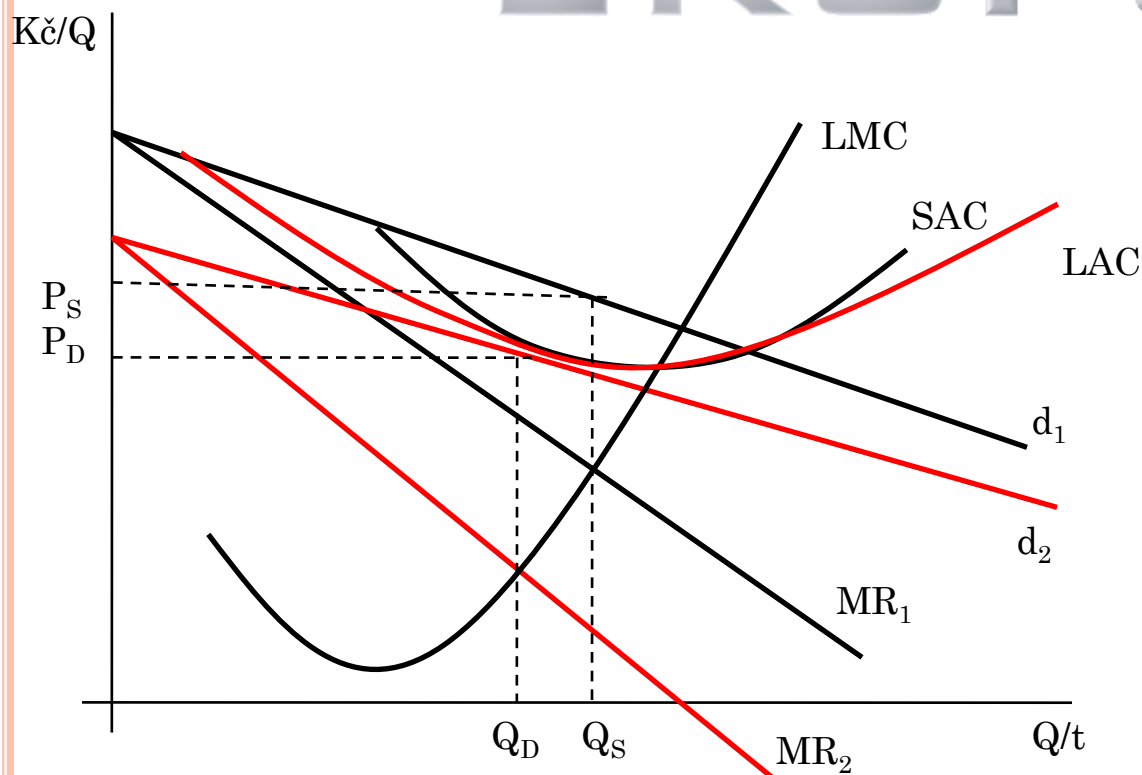
V krátkém období firma vyrábí za cenu P_S výstup Q_S
 $AR > SAC$ a firma tedy realizuje kladný ekonomický zisk

Impulz pro nové firmy, aby vstoupily do odvětví

Vstup nových firem sníží tržní podíl stávajících firem
 posun individuální poptávkové křivky
 (stává se více elastickou z důvodů větší konkurence)

Příchod firem ustane - ekonomický zisk nula - při P_D a Q_D ($AR = LAC$)

EKO FUN

CHAMBERLINŮV MODEL MONOPOLISTICKÉ KONKURENCE

Výrobní skupina-skupina firem vyrábějící podobné výrobky

- velký počet firem vyrábějící diferencovaný produkt
- rozhodovací nezávislost firem
- stejně nákladové a poptávkové křivky všech firem ve skupině

Model pracuje se dvěma typy poptávkových křivek

První(d) - ostatní firmy nebudou reagovat na změnu ceny

Velmi elastická

Druhá(D) - všechny ostatní firmy mění současně ceny s první firmou

D je tedy méně elastická než d

Každá firma snižující cenu předpokládá že tak učiní pouze ona

Odvozuje svůj optimální výstup od křivky d

Ve skutečnosti jí budou následovat konkurenti, takže D je vlastně skutečnou poptávkovou křivkou

Výchozí bod určen P_1 a Q_1

Snížení ceny $P_1 \rightarrow P_2$:

Poptávky bez reakce d – roste výstup na Q_{d2}

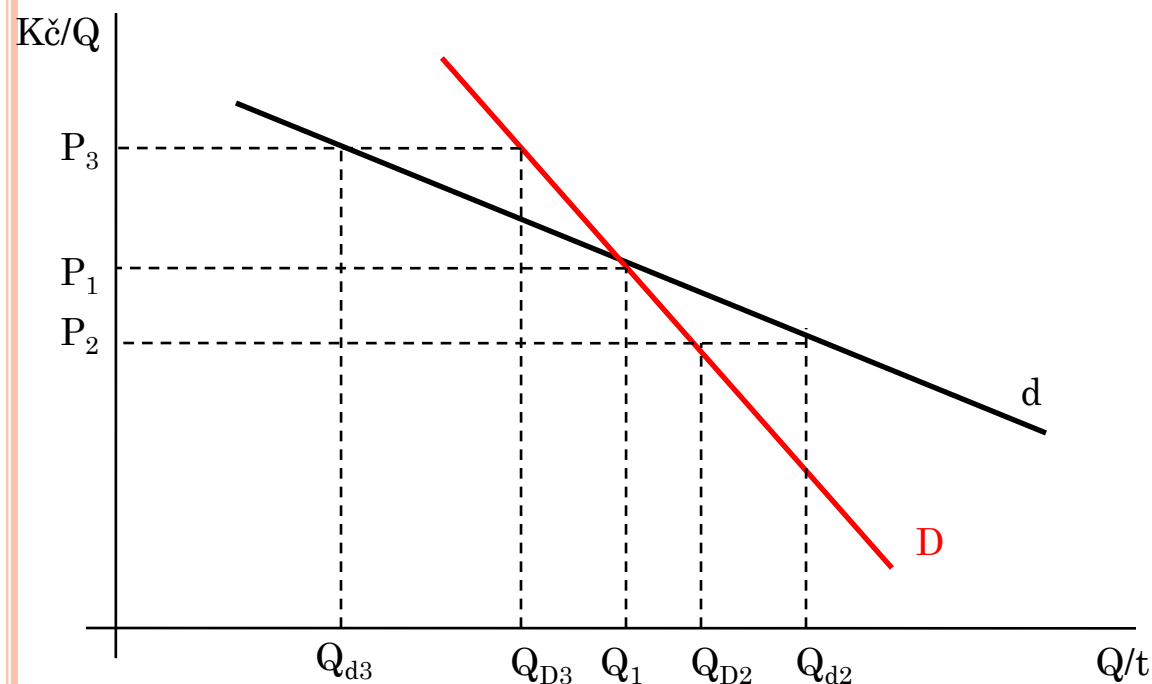
Poptávka skutečná D – roste výstup na Q_{D2}

Zvýšení ceny $P_1 \rightarrow P_3$:

Poptávky bez reakce d – klesá výstup na Q_{d3}

Poptávka skutečná D- klesá výstup na Q_{D3}

EKO FUN

Optimální výstup podle d_1 - $MC=MR_1$ Q_{d1} (firma nezná křivku D)

Firma stanoví cenu P_1

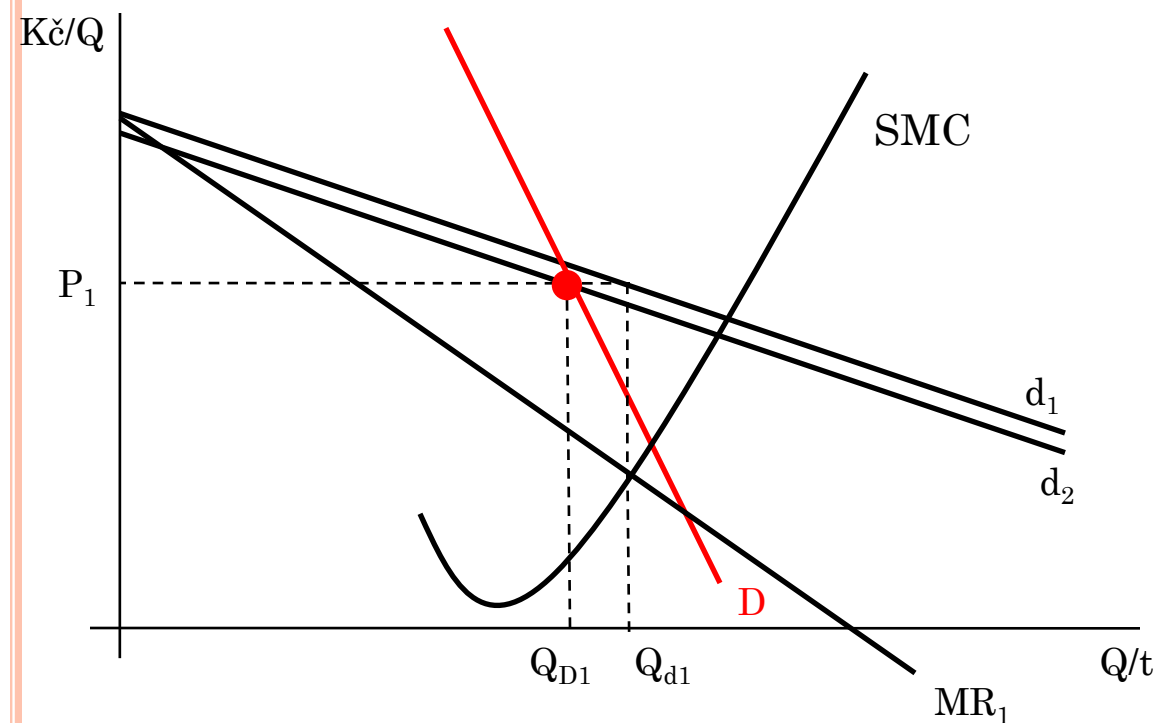
ALE! d_1 neodpovídá skutečnému podílu firmy na trhu

Ve skutečnosti firma zjišťuje že prodává pouze Q_{D1} množství

Za P_1 prodávají nyní všichni - d_1 se posunuje na d_2

kde protíná D v P_1 Q_{D1}

EKO FUN

$MC=MR_2 \rightarrow$ očekává se Q_{d2} za cenu P_2

Skutečně se prodá Q_{D2}

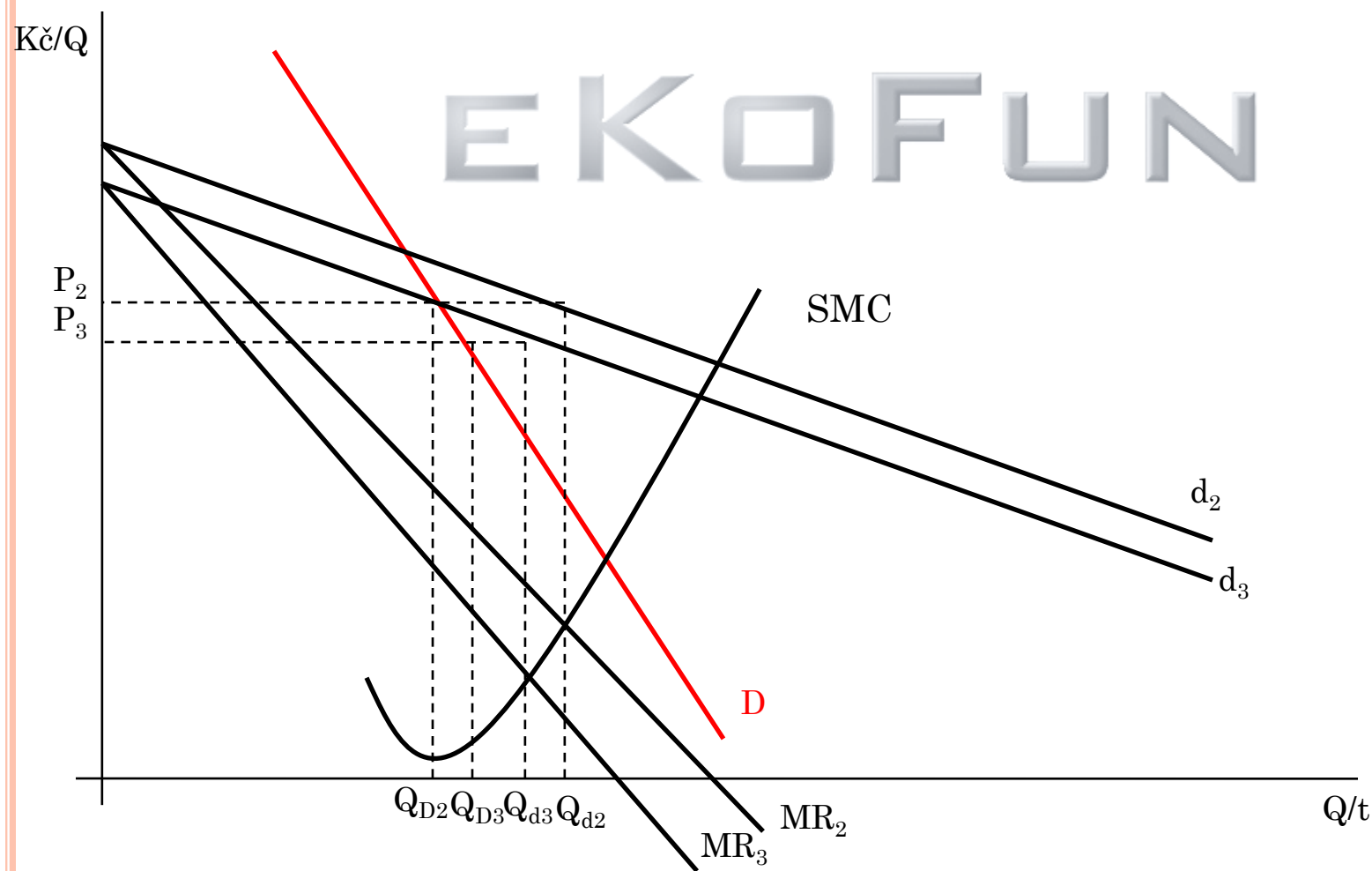
Všechny firmy následují cenovou změnu, posun $d_2 \rightarrow d_3$

Nové optimum $MC=MR_3 \rightarrow Q_{d3}$ za cenu P_3

Skutečně se prodá Q_{D3}

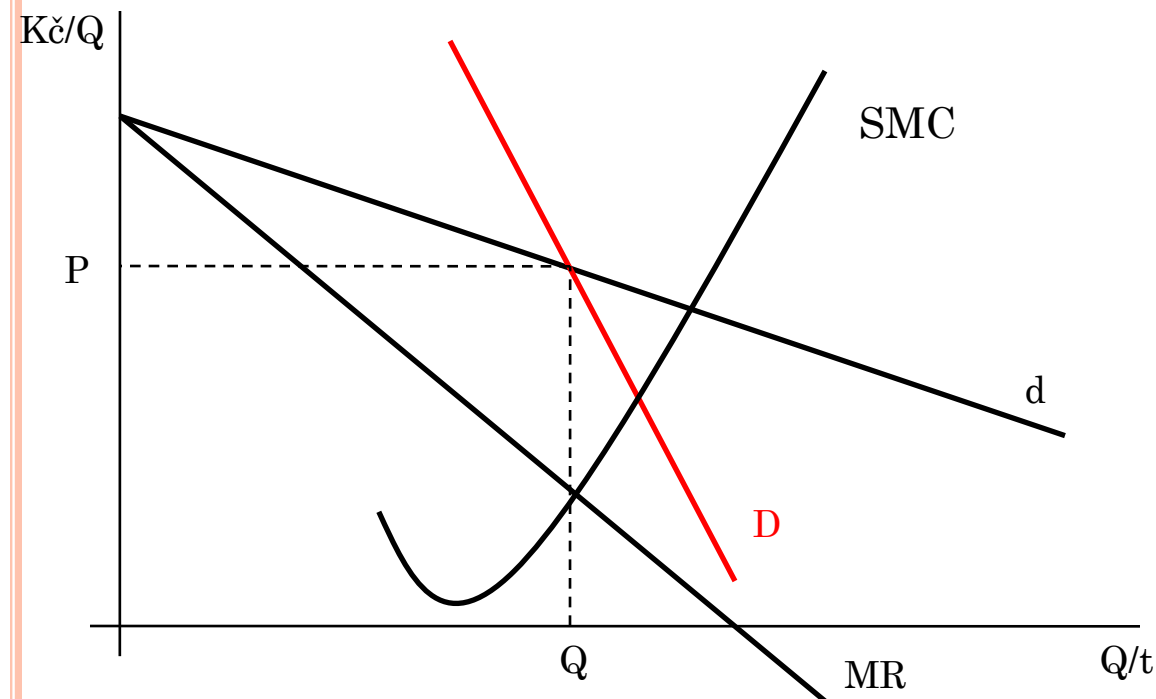
Při klesající ceně se snižuje rozdíl mezi očekávaným a skutečným výstupem

EKO FUN

Mechanismus sblížení očekávaného a skutečného výstupu pokračuje tak dlouho, dokud firma nestanoví cenu, při níž očekávané množství odpovídá jejímu podílu na skutečné poptávce D

EKO FUN

Dlouhodobě optimální výstup

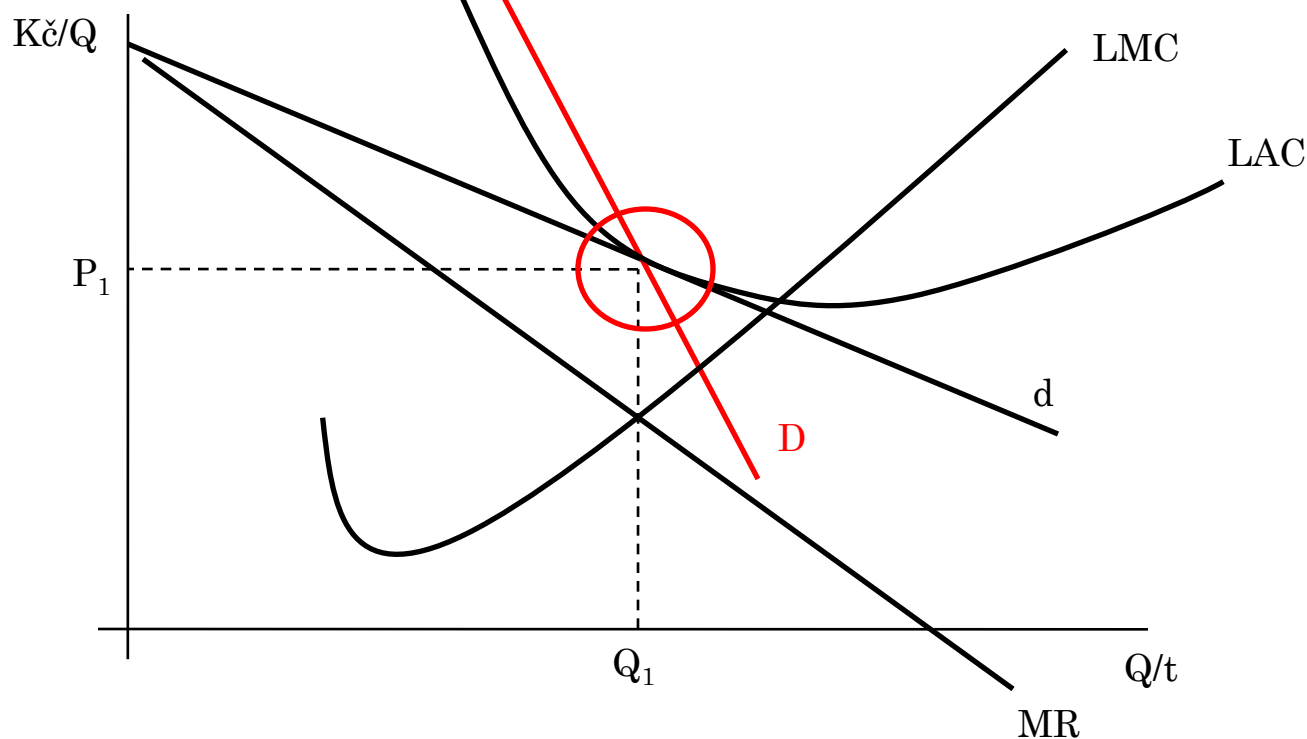
Firma realizuje nulový ekonomický zisk

Důsledek volného vstupu firem do dané výrobní skupiny

Platí-LAC se dotýká d

-křivka D protíná bod DOTYKU LAC a d

EKO FUN

EFEKTIVNOST MONOPOLISTICKÉ KONKURENCE

Výrobní neefektivnost:

-firmy nevyrábí s minimálními LAC

Křivka LAC dosahuje svého minima při vyšším výstupu

Firmy jsou příliš malé na to aby vyráběly s minimálními LAC

Alokační neefektivnost:

-monopolistická firma disponuje monopolní silou(malou)

to jí umožňuje stanovit cenu nad úrovní mezních nákladů($P > MC$)

Vznikají náklady mrtvé váhy

Monopolistická konkurence je považována za žádoucí

Firmy mají pouze malou monopolní sílu

(nemůže stanovit P moc vysoko nad MC) malé náklady mrtvé váhy

Monopolistická konkurence má velký význam v podobě **diferenciace produktu!**

